

האתנול מתניע את התירס

במסחר בסחורות בשבוע האחרון לא נרשמה מגמה אחידה, מחירי אחדות מהסחורות עלו ומחירי אחרות ירדו: מדד מחירי הסחורות המשוקלל CRB של רויטרס-ג'פריס, המורכב מחוזים עתידיים על 19 סחורות שונות ומוטה בעיקר לסחורות האנרגיה (39% מהמדד), עלה מתחילת החודש ב-1.12%. מדד הסחורות נמוך כיום ב-44.8% ממחיר השיא שלו, שנקבע ב-3 ביולי 2008, אך גבוה ב-30.7% ממחיר השפל, שאליו צנח ב-24 בפברואר 2009.

בטבלה שלהלן רוכזו השינויים במחירי הסחורות העיקריות מתחילת החודש והשינויים יחסית למחיר השיא שלהן בשנת 2008 ולמחיר השפל שאחריו.

שינוי במחיר			מחיר השפל לאחר השיא	מחיר השיא בשנת 2008	מחיר אחרון 21-07-10	יחידות	הסחורה
ממחיר השיא ב-2008	ממחיר השפל	בחודש האחרון					
סחורות אנרגיה							
-47.1%	132.0%	1.6%	33.55	147.27	77.85	דולר לחבית	נפט טקסני
-66.0%	84.3%	0.1%	2.51	13.61	4.62	דולר ל-MMBtu	גז טבעי
-42.6%	152.4%	1.2%	0.83	3.63	2.09	דולר לגלון	בנזין
-46.7%	15.2%	3.5%	1.37	2.96	1.58	דולר לגלון	אתנול
מתכות אצילות							
15.2%	74.9%	-4.4%	681.00	1,033.90	1,191.30	דולר לאונקיה	זהב
-14.5%	108.1%	-5.1%	8.53	20.75	17.75	דולר לאונקיה	כסף
-33.7%	97.6%	-1.4%	767.00	2,286.00	1,515.40	דולר לאונקיה	פלטינה
-23.9%	177.8%	1.7%	162.70	594.00	452.00	דולר לאונקיה	פלדיום
מתכות תעשייתיות							
-41.3%	52.7%	0.3%	1,265	3,292	1,931	דולר לטון	אלומיניום
-27.4%	135.6%	0.2%	2,770	8,985	6,526	דולר לטון	נחושת
-49.1%	100.2%	4.3%	880	3,460	1,762	דולר לטון	עופרת
-43.5%	113.5%	-3.2%	8,810	33,300	18,810	דולר לטון	ניקל
-29.7%	79.3%	2.6%	10,000	25,500	17,925	דולר לטון	בדיל
-35.9%	73.7%	4.6%	1,042	2,826	1,810	דולר לטון	אבץ
-68.0%	58.8%	-2.4%	255	1,266	405	דולר לטון	פלדה
סחורות חקלאיות							
-50.9%	22.8%	3.2%	305.0	762.8	374.50	סנט לבושל	תירס
-38.8%	30.2%	8.7%	777.0	1,654.0	1,011.50	סנט לבושל	סויה
-56.4%	30.8%	19.7%	439.5	1,318.0	574.75	סנט לבושל	חיטה
-60.5%	4.4%	2.9%	9.6	25.2	9.97	סנט לפאונד	אורז
-29.5%	92.6%	-3.7%	38.2	104.2	73.54	סנט לפאונד	כותנה
סחורות רכות							
-9.0%	58.1%	1.1%	1,883.0	3,273.0	2,977.0	דולר לטון	קקאו
-9.7%	55.2%	-4.4%	102.2	175.5	158.6	סנט לפאונד	קפה ערביקה
-7.8%	54.7%	7.6%	11.2	18.7	17.3	סנט לפאונד	סוכר מס. 11

הסחורה החמה – תירס

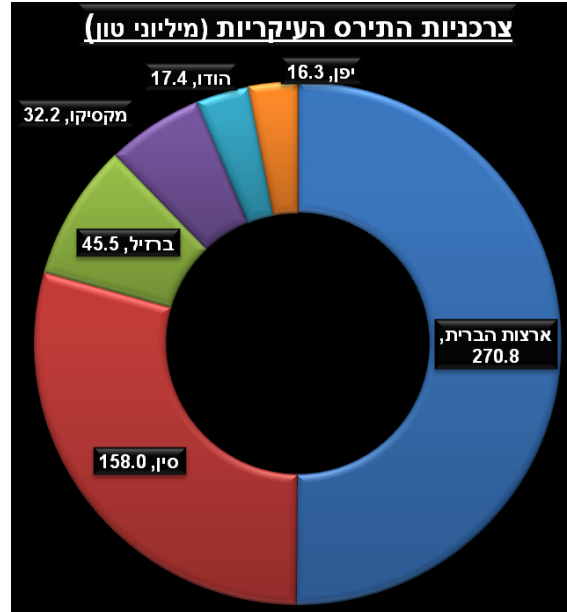
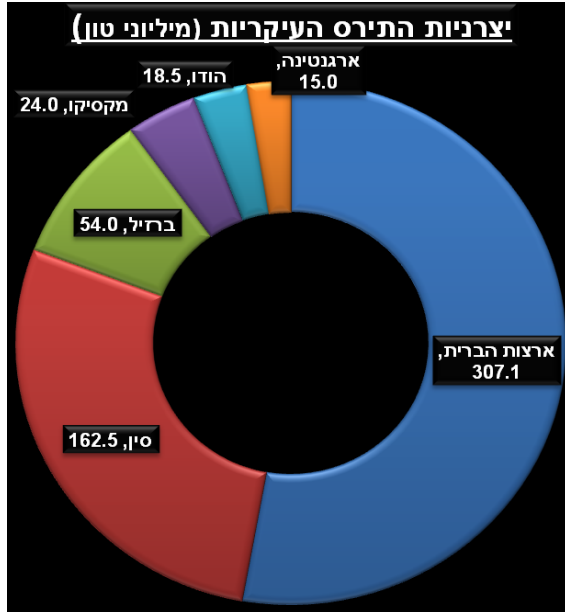
התירס נחשב מאז ומעולם לגידול החקלאי השני בחשיבותו לאחר החיטה. מקורו במרכז אמריקה: הוא היה מוצר החקלאות העיקרי של האינדיאנים בני המקום ושימש אותם למאכל, להכנת ביגוד ואפילו לייצור מעין בירה פשוטה. לאחר גילוי יבשת אמריקה הופץ התירס בעולם כולו. ההתקדמות בשיטות גידול התירס ופיתוח הזנים המורכבים החסינים מפני מזיקים, שהושגו באמצעות טיפול בזרעי התירס באמצעים ביו-טכנולוגיים ושימוש בציוד ממוכן מתוחכם, הניבו יכולים גדולים יותר של גרעינים משובחים בשטח אדמה קטן יותר.

ארצות הברית היא היצרנית, הצרכנית והיצואנית של התירס הגדולה בעולם, ארצות הברית מייצרת כ-42% מהתירס העולמי, צורכת כ-37% ומייצאת כ-61% מיצוא התירס העולמי. התירס הוא הגידול הראשון בהיקפו בארצות הברית, וערכו השנתי 48.6 מיליארד דולר. השימוש העיקרי של תירס בארצות הברית הוא כמזון למשק החי, אך ישנם גם שימושים נוספים. אם בשנת 2001 השתמשו ב-74.7% מהתירס למזון לבעלי חיים וב-8.1% לייצור אתנול, המשמש בתערובת עם בנזין בדלק למכוניות, הרי השנה השתנו היחסים: רק כ-49% מהתירס משמשים למזון למשק החי וכ-40% לייצור אתנול. מהתירס מייצרים גם סירופ עשיר בפרוקטוזה המשמש כממתק, עמילן, אלוהול למשקאות, דייסות וחטיפים.

מהשפל במחיר התירס, 3.33 דולר לבושל בתחילת יוני השנה, כבר עלה מחירו ל-3.75 דולר לבושל (חוזה עתידי לספטמבר 2010), עלייה של 12.6% (בושל תירס שווה ל-56 פאונד, 25.4 ק"ג, של תירס מקולף או לכמות הגרעינים הנמצאת בכ-90 קלחי תירס), עם זאת, מחיר התירס עדיין נמוך ב-51% ממחיר השיא שנקבע ב-3 ביולי 2008 – 7.63 דולר לבושל. בערכים ריאליים המביאים בחשבון את מרכיב האינפלציה, אפשר לראות שמחיר התירס היה בעבר גבוה הרבה יותר. למשל, ביולי 1974 הגיע מחירו של בושל תירס ל-3.80 דולר, השקולים ל-16.8 דולר במונחים של ימינו.

ישנם כמה אינדיקטורים היכולים להצביע על עלייה אפשרית נוספת במחיר התירס: 1. ביקוש גובר של יצרני האתנול לתירס בעקבות גידול בביקוש לבנזין בעונת הנהיגה בארצות הברית. 2. ההערכה שמזג אוויר חם מדי במערב התיכון של ארה"ב יזיק לגידולים. 3. ביקוש חזק לתירס מסין, תנאי בצורת בסין פגעו שם ביבולי התירס, וסין נאלצה לייבא במחצית הראשונה של השנה כמעט מיליון טון תירס מארצות הברית; לפי כלכלני בנק אוף אמריקה, תזדקק סין לייבא 2.3 מיליון טון תירס בשנה המתחילה באוקטובר. 4. דוח של משרד החקלאות האמריקאי מ-9 ביולי המצביע על גידול בצריכת התירס העולמית השנה ל-831 מיליון טון, דבר שיקטין את מלאי התירס לערכו הנמוך ביותר מאז 2008.

כלכלני בנק ההשקעות גולדמן זאקס העריכו במחקר שהתפרסם בשבוע שעבר כי מחיר התירס צפוי להגיע ל-4.15 דולר לבושל בעוד שלושה חודשים ול-4.50 דולר לבושל בעוד שישה חודשים. הם מסתמכים בעיקר על הביקוש הגובר לאתנול ועל הערכתם שתנובת התירס בארצות הברית צפויה להיות רק 158.8 בושל לאקר, נמוכה מהערכת משרד החקלאות לתנובה של 163.5 בושל לאקר, אבל גבוהה מהתנובה הממוצעת בחמש השנים האחרונות, שהייתה 153.3 בושל לאקר. יש לציין שתחזית לגשם במערב התיכון בארצות הברית גרמה לירידה מסוימת במחיר התירס בימים האחרונים.

איך משקיעים בתירס בישראל

כלל-פורקס

בחשבון מסחר בכלל-פורקס ניתן להשקיע השקעה ישירה בכל סכום במחיר התירס בשני הכיוונים, קנייה ומכירה.

תעודות סל בארצות הברית

תעודת הסל החדשה לתירס Teucrium Corn Fund החלה להיסחר בבורסת ניו יורק בסימול CORN ב-9 ביוני השנה, הקרן משקיעה בשלושה חוזים עתידיים לתירס לתקופות שונות.

תעודות סל באירופה

תעודת הסל לתירס ETFS Corn נסחרת בבורסת לונדון ובבורסות אירופיות נוספות מספטמבר 2006 וסימולה CORN. תעודת הסל ETFS Short Corn נסחרת בסימול SCOR, והיא מתאימה למי שצופה שמחיר התירס ירד. תעודת הסל ETFS Leveraged Corn נסחרת בסימול LCOR, התשואה של תעודת סל זו עומדת ביחס כפול לשינוי במחיר התירס, והיא מתאימה למי שצופה שמחיר התירס יעלה ושואף למנף את רווחיו.

הגורמים המשפיעים על מחירי התירס

מזג אוויר

ארה"ב אחראית לכ-42% מייצור התירס העולמי ולכ-61% מיצוא התירס העולמי, ואילו סין אחראית לכ-22% מייצור התירס העולמי. תנאי מזג האוויר בארצות אלו הם המשפיע העיקרי על כמות יבול התירס. גם להקצאת הקרקעות לזריעה בארה"ב — הנחלקת בין גידולי התירס, החיטה והסויה — השפעה גדולה על יבול התירס בכל עונה.

אתנול

כ-40% מיבול התירס בארצות הברית השנה מיועד לייצור אתנול המשמש בתערוכת, כ-10%, עם בנזין בדלק למכוניות. לביקוש לבנזין בארצות הברית המושפע ממצב הכלכלה במדינה זאת השפעה ישירה על הביקוש לאתנול ובעקבותיו על הביקוש לתירס ועל מחירו.

משרד החקלאות בארה"ב

ארה"ב היא הגורם העיקרי בשוק התירס העולמי, ומשרד החקלאות האמריקאי מפרסם מדי חודש מרץ את חלוקת הקרקעות לזריעה בין הגידולים השונים. מדי חודש הוא מפרסם את דו"ח ייצור התירס הכולל תחזית ביקוש וצריכה. לפרסומים אלו השפעה מיידית וחזקה על המחירים.

ספקולנטים ומשקיעים

ספקולנטים מנסים לנצל מצבים מיוחדים להשגת רווחים מהירים, ומכיוון שהמסחר בחוזים עתידיים ממונף מאוד, הם עלולים להשפיע מאוד על מחיר התירס. גם משקיעים פרטיים הנכנסים לשוק הסחורות מתוך כוונה להגן על כספם מפני עליית האינפלציה או הירידה בשער הדולר יכולים להשפיע על מחיר התירס.

*מאת: אריה גורן, אנליסט גלובלי בכלל פיננסים.

*הערה: אין לראות בכתבה המלצה לרכישה או למכירה של תירס, תעודת סל, מניה או כל סחורה שהיא.